

IZRAEL

1

Krenuli smo do trgovine po zadatku – da kupimo pivo za teču – kada je Rafa zastao i nakrivio glavu, kao da sluša poruku koju ja ne mogu da čujem, nešto što je dopiralo izdaleka. Već smo bili blizu; čuli su se muzika i žagor pijanih glasova. Bilo mi je devet tog leta, a mom bratu dvanaest, i on je bio taj koji je poželeo da vidi Izraela. Gledao je prema Barbakoi i rekao: *Red je da posetimo tog klinca.*

2

Mama je, svakog leta, slala Rafu i mene u selo. Radila je po čitav dan u fabrici čokolade i nije imala ni vremena ni snage da vodi računa o nama tokom raspusta. Rafa i ja smo ostajali sa tečom i tetkom u maloj brvnari uz samu Okou; grmovi ruža plamteli su u dvorištu kao pravci na kompasu, krošnje manga širile su prostirke debelog hlada u kojima smo mogli da se odmaramo i igramo domine, ali selo nije bilo ništa u poređenju sa našim krajem u Santa Domingu. U selu nije imalo šta da se radi, niti ko da se vidi. Nije bilo televizije ni struje, i Rafa, koji je bio stariji i očekivao više, ustajao je svakog jutra nadržan i razočaran. Stajao je u šorcu na betonu iza kuće i gledao prema planinama, u narastajuću maglu i rasplamsalo koralno drveće po obroncima. *Ovo je, rekao bi, sranje.*

I gore od sranja, rekao bih ja.

Da, nastavljao je, a kad se vratim kući, ništa me neće zaustaviti – povaliću, prvo, sve moje ženske, a onda i tuđe. Neću prestajati da igram. Ima da budem ko oni tipovi iz knjige rekorda što igraju po 4, 5 dana bez prestanka.

Teča Miguel nam je nalazio zadatke (uglavnom smo sekli drva za pušnicu i donosili vodu sa reke), ali, tek što bismo zbacili košulje završili bismo s tim, i ostatak dana provodili smo ubijajući se od dosade. Hvatili smo rakove u potocima i provodili sate u pešačenju kroz dolinu da bismo videli devojke koje nikada nismo zaticali; postavljali smo zamke za grizone koje nikada nismo uspevali da uhvatimo i čeličili petlove koficama hladne vode. Dano-noćno smo se upinjali da smislimo sebi neku zabavu.

Meni nisu smetala ova leta i drugačije ću ih pamtit i nego Rafa. Tamo, u gradu, on je imao samo svoje društvo, bandu *tiguerras*, koji su uživali u tome da izluđuju naše komšije i urezivali *chocha* i *toto* po zidovima i ivičnjacima. Tamo, u gradu, retko kad bi mi rekao nešto drugo osim: *Zaveži, pendejo.*

Izuzev, naravno, kad je bio besan, a tada je imao oko 500 utvrđenih načina da se iskali na meni. Većina je imala veze s mojim izgledom, kosom, veličinom mojih usana. *On je Haićanin*, rekao bi svojim drugarima. *Hej, senjor Haićanin, mama te je našla na granici i uzela te iz sažaljenja.*

Ako bih bio dovoljno glup da mu uzvratim istom merom – o dlakama koje su mu rasle na leđima, ili o periodu kada je njegov *pinga* otekao kao limun – on bi ubio Boga u meni i ja sam bežao koliko su me noge nosile.

U gradu, Rafa i ja smo se toliko tukli da su naši susedi lomili drške za metle da bi nas razdvojili, ali na selu nije bilo tako. Na selu smo bili prijatelji.

Tog leta, kad mi je bilo devet, Rafa je čitava popodneva ubijao pričajući o svakoj *chica* s kojom se spetljao – nije da su devojke iz sela davale kao one iz grada, ali poljubiti njih, rekao mi je, bilo je ravno onome što bi dobio od ovih iz grada. Odvodio je meštanke na plivanje kod brane i, ako je imao sreće, one su ga puštale da im ga zavuču u usta ili u dupe. Tako je radio s La Mudom gotovo mesec dana pre nego što su njeni roditelji saznali i zabranili joj da izlazi iz kuće.

Kad je išao da se vidi s tim devojka, nosio je uvek istu odeću: košulju i pantalone koje mu je otac poslao iz Sjedinjenih Država prošlog Božića. Ja sam ga uvek pratio, pokušavajući da ga ubedim da me pusti da se muvam u blizini.

Idi kući, rekao bi mi. Vратићу se za par sati.

Ispratiću te.

Ne treba mi da me ispraćaš bilo gde. Samo me sačekaj.

Ako bih produžio za njim, tresnuo bi me pesnicom u rame i nastavio da hoda sve dok se od njega ne bi videla samo boja njegove košulje kroz lišće. Nešto u meni otromboljilo bi se kao prazno jedro. Zvao bih ga, a on bi na to ubrzao, ostavljajući za sobom samo uskomešanu paprat, grane i cvetne mahune.

Kasnije, u krevetu, dok smo slušali pacove na limenom krovu, ispričao bi mi šta je radio. Slušao bih o *tetas* i *chochas* i *leche*, a on je govorio ne gledajući u mene. Bila je jedna koju je išao da vidi, polu-Haičanka, ali je, na kraju, završio s njenom sestrom. I jedna koja je verovala da ne može ostati trudna ako posle onih stvari popije koka-kolu. I jedna koja je bila trudna i nije hajala ni za šta. Ruke su mu bile ispod glave, noge prekrštene u člancima. Bio je zgodan i govorio je samo krajem usana. A ja sam bio previše mlad da bih razumeo većinu onoga što mi je pričao, ali bez obzira na to, slušao sam ga, za slučaj da mi nešto od toga zatreba ubuduće.

3

Izrael je bio druga priča. Čak i s ove strane Okoe ljudi su čuli za njega, kako mu je svinja pojela deo lica kad je bio beba, oljuštila ga kao pomorandžu. On je bio večita tema, njegovu ime je decu teralo u vrisak gore nego *el Cuco* ili *la Virja Calusa*.

Prvi put sam sreo Izraela godinu dana ranije, nakon što su brane bile izgrađene. Bio sam u gradu, zujao okolo, kad je avion s dvokrakim propelerom kliznuo preko neba. Otvorila su se vrata na trupu i čovek je stao da izbacuje debele svežnjeve koji su se rasprskavali u hiljade letaka čim bi ih vetar dohvatio. Padali su i otvarali se sporo kao leptiri; na njima su bile slike rvača, ne političara, na šta smo mi, deca, zaurrali. Obično su avioni nadletali samo Okou, ali ako je bilo odštampano više primeraka, okolni gradići su takođe dobijali letke, naročito kada su meč ili izbori bili posebno važni. Papir je nedeljama visio sa drveća.

Spazio sam Izraela u jednoj uličici pognutog nad svežnjem letaka koji se nisu oslobodili kanapa kojim su bili vezani. Nosio je masku.

Šta to radiš?, rekao sam.

Šta misliš da radim?

Podigao je svežanj i potrčao niz ulicu, bežeći od mene. Neki dečaci su ga spazili i okrenuli za njim, urlajući, ali, *cono*, taj je umeo da trči.

To je Izrael!, rekli su mi. Ružan je, ima ovde rođaka, ali ni njega niko ne voli. A od onakvog lica može da ti se smuč!

Kasnije, kod kuće, ispričao sam to bratu i on se uspravio u krevetu. *Da li si uspeo da zaviriš ispod maske?*

Ne baš.

To moramo da vidimo. Čuo sam da je grozno.

Noć pre nego što smo otišli da ga potražimo, brat nije mogao da spava. Šutirao je mrežu za komarce, u jednom trenutku sam čak čuo da se mreža cepa. Teča se bio razgalamio sa svojim društvom u dvorištu. Jedan od njegovih petlova dobio je prethodnog dana i on je sada razmišljao o tome da ga vodi u glavni grad.

Ljudi odavde se klade u siću, govorio je. Ovdašnji seljak se kladi u krupno samo kad ima osećaj da ga je poterala sreća, a koliko njih ima taj osećaj?

Evo, ti sad imaš taj osećaj.

Tu imaš pravo. Zato mi i trebaju ozbiljni ulozi.

Pitam se šta je ostalo od Izraelovog lica, rekao je Rafa.

Ostale su mu oči.

To je puno, uveravao me je. Čovek bi pomislio da su oči prvo na šta će svinja da navali. Oči su mekane. I slane.

Otkud znaš?

Liznuo sam jedno, rekao je.

Možda mu je pojela uši.

I nos. Sve što štrči.

Svako je imao svoje mišljenje o veličini povrede. Teča je rekao da nije tako strašno, ali da je Izraelov otac vrlo osetljiv kad se neko ruga njegovom starijem sinu, što objašnjava masku. Tetka je rekla da ćemo, ako budemo otišli da mu vidimo lice, biti tužni do kraja života. *Zato majka tog jadnika provodi po ceo dan u crkvi.* Nikada nisam bio tužan duže od par sati i pomisao na to da bi taj fenomen mogao da me prati do kraja života nasmrtno me je uplašila. Brat je nastavio da mi pipka lice tokom čitave noći, kao da sam mango. *Obrazi, rekao je. I brada. Ali s čelom bi išlo mnogo teže. Koža je zategnuta.*

U pravu si, rekao sam. Da.

Sledećeg jutra, petlovi su završitali. Rafa je zavrjlačio posudu za punč napolje u travu i pokupio naše cipele sa verande, pazeći da ne nagazi na gomilu kakaovih zrna koja je tetka stavila da se suše. Ušao je u pušnicu i pojavio se s nožem i dve pomorandže. Oljuštio ih je i pružio mi jednu. Kada smo čuli tetku kako kašlje u kući, krenuli smo svojim putem. Očekivao sam svakog trenutka da me Rafa pošalje kući, i što je duže išao ćutke, ja sam postajao sve nestrpljiviji. Dva puta sam stavio ruku na usta da se ne bih nasmejao. Hodali smo polako, hvatajući se za mladice i direke od ograde da ne bismo pali niz neravnu trnovitu padinu. Sa polja koja su spaljena prethodne noći uzdizao se dim, a stabla koja nisu dogorela ili pala, štrčala su iz crnog pepela kao koplja. U podnožju brda, krenuli smo pu-

tem koji vodi u Okou. Nosio sam dve prazne flaše koka-kole koje je teča skrivao u kokinošinjcu.

Pridružili smo se dvema ženama, susedkama, koje su čekale autobus pored trgovine na putu da ih odveze na misu.

Spustio sam flaše na tezgu. Trgovac je preklopio jučerašnji *El Nacional*. Kada je stavio pune koka-kole pored praznih, rekao sam: *Hteli bismo da nam isplatite ambalažu.*

Trgovac je naslonio laktove na tezgu i dobro me pogledao. *Jesi li siguran da imaš dozvolu za ovo?*

Da, rekao sam.

Bolje vrati ovaj novac teči, rekao je. Ja sam zurio u *pastelitos* i *chicharron* koje je držao ispod muvama upljuvanog stakla. Bacio je novčiće na tezgu. *Neću se mešati,* rekao je. *To što radite s ovim novcem vaša je stvar. Ja sam samo trgovac.*

Koliko nam treba od ovoga, pitao sam Rafu.

Sve.

Možemo li da kupimo nešto za jelo?

Sačuvaj to za piće, posle ćeš biti mnogo žedan.

Možda bi trebalo da jedemo.

Ne budi glup.

A da nam kupim žvake?

Daj mi ovamo te pare, rekao je.

U redu, rekao sam. *Samo sam pitao.*

Onda prestani da pitaš. Rafa je rasejano gledao duž puta; poznavao sam taj izraz bolje od bilo koga. Kovao je plan. Svaki čas je bacao pogled na dve žene koje su glasno razgovarale ruku prekrštenih preko velikih grudi. Kada je prvi autobus stao na stanici i žene krenule da se penju u njega, Rafa je zagledao njihove guzove kako se propinju ispod haljina. Kondukter se nagnuo kroz ulaz za putnike i rekao: *Idete li?* A Rafa je rekao: *Briši, ćelavi.*

Šta sad čekamo, rekao sam. *Taj je imao klimu.*

Treba mi mlađi kondukter, Rafa je odgovorio još uvek gledajući niz put. Otišao sam do tezge i lupnuo prstom po staklenoj vitrini. Trgovac mi je pružio *pastelito* i, pošto sam ga stavio u džep, gurnuo sam novčić prema njemu. *Posao je posao,* oglasio se trgovac, ali moj brat se nije osvrnuo. Mahao je da zaustavi sledeći autobus.

Idi nazad, rekao mi je. Sam se smestio na glavni ulaz, nožne prste je isturio van, ruke obavio oko gornje gume na vratima. Stajao je pored konduktera, godinu ili dve mlađeg od njega. Dečko je pokušavao da natera Rafu da sedne, ali moj brat je odmahnuo glavom sa onim njegovim nema-šanse keksom, i pre nego što je uopšte bilo prilike za raspravu, vozač je ubacio u brzinu i odvrnuo radio. Još uvek se vrtela *La chica de la novela. Možeš li da poveruješ?* rekao je čovek do mene. *Puštaju tu stvar po sto puta na dan.*

Trudio sam se da se što manje pomeram na sedištu, ali *pastelito* mi je već napravio masne fleke na pantalonama. *Do đavola,* rekao sam, izvadio *pastelito* i pojeo ga u četiri zaloga. Rafa nije gledao. Svaki put kad bi autobus stao, on je iskakao i pomagao ljudima da unesu torbe. Kad bi se red napunio, spuštao je sedalo na padajućim sedištimama za svakog sledećeg putnika. Kondukter, mršavi dečko sa afro frizuricom, pokušavao je da drži korak s

njim, a vozač je bio previše obuzet radijom da bi primetio šta se događa. Dvoje ljudi je platilo Rafi i on je sav taj novac predao kondukeru, koji je bio zauzet vraćanjem kusura.

Moraš da paziš na te fleke, rekao je čovek do mene. Imao je velike zube i nosio čisti filcani šešir. Ruke su mu bile isprepletane mišićima.

Ovo je suviše masno, rekao sam.

Daj da ti pomognem. Pljunuo je na prste i stao da trlja mrlju, ali onda je počeo da me, kroz platno šorca, pipka za vrh *pinge*. Osmehivao se. Odgurnuo sam ga na njegovo sedište. Osvrnulo se da vidi da li je neko primetio.

Pederu, rekao sam.

Čovek je nastavio da se smeje.

Ti bedni, izdrkani pederu, rekao sam. Čovek mi je stisnuo mišiću, tiho, jako, kao moji drugari kad mi se prišunjaju u crkvi. Zacvileo sam.

Pazi šta pričaš, rekao je.

Ustao sam i prišao vratima. Rafa je pljesnuo po krovu i, dok je vozač usporavao, konduker je rekao: *Vas dvojica niste platili.*

Naravno da jesmo, rekao je Rafa, gurajući me na prašnjavu ulicu. *Dao sam ti pare za ono dvoje ljudi i za naše karte.* Govorio je umornim glasom, kao da neprestano vodi ovakve rasprave.

Ne, nisi.

Jebi se, jesam. Kod tebe su pare od karata. Zašto ne izbrojiš, pa ćeš se uveriti.

Da se nisi usudio. Konduker je spustio ruku na Rafu, ali Rafa ga nije fermao. Viknuo je vozaču: *Kaži ovom tvom momku da nauči da broji.*

Prešli smo preko ulice i zašli u polje banana; konduker je vikao za nama, a mi smo ostali u polju sve dok nismo čuli da vozač kaže: *Ma, pusti ih.*

Rafa je skinuo košulju i obrisao se, i tada sam ja zaplakao.

On se nakratko zagledao u mene. *Ti si,* rekao je, *pičkica.*

Izvini.

Koji ti je đavo? Nismo uradili ništa loše.

Evo, prestaću. Nadlanicom sam obrisao nos.

On je malo razgledao okolo, crtajući po prašnjavom tlu. *Ako ne možeš da prestaneš da plačeš, ostaviću te.* Gledao je prema nekoj stračari koja je od sunca izgledala kao da rđa.

Gledao sam kako Rafa nestaje. Iz one kućice jasno su se čuli glasovi. Kolone mrava pro našle su hrpicu oglodanih pilećih kostiju uz moja stopala i marljivo su odnosile rasutu srž. Mogao bih da odem kući, što sam obično i radio kada je Rafa bio u akciji, ali bili smo pre daleko – osam ili devet milja daleko od kuće.

Sustigao sam ga. Hodali smo oko milju; u glavi mi je bilo hladno i šuplje.

Jesi li završio?

Da, rekao sam.

Hoćeš li uvek da budeš pičkica?

Ne bih podigao glavu ni da se sam Bog pojavi na nebu i popiša se na nas.

Rafa je pljunuo. *Moraš da budeš tvrdi. Cmizdriš sve vreme. Misliš da naš otac plače? Misliš da je to ono što on radi poslednjih 6 godina?* Okrenuo se od mene. Pod njegovim stopalima je krckala trava, slamale se stabljike.

Zaustavio je školarca u plavo-drap uniformi – on nam je pokazao niz put. Razgovarao je i sa mladom majkom čija je beba kašljucala suvo kao rudar. *Malo dalje*, odgovorila je, a kada se Rafa osmehnuo, skrenula je pogled. Otišli smo predaleko i seljak sa mačetom nam je pokazao prečicu kojom smo se vratili. Rafa je zastao kad je ugledao Izraela kako stoji usred polja; puštao je zmaja i uprkos silku, izgledao je kao da ga ništa ne vezuje za daleki crni klin koji se poput talasa kretao čas napred čas nazad. *Idemo*, rekao je Rafa. Bilo me je stid. Šta je, do đavola, trebalo da radimo?

Ostani u blizini, rekao je on. *I budi spreman da potrčiš*. Pružio mi je svoj nož, pa zatabanao prema polju.

4

Prethodnog leta gađao sam Izraela, i po tome kako je kamen odskočio od njegovih leđa znao sam da sam ga pogodio u lopaticu.

Uradio si to! Jebote, ti si to uradio!, vikali su dečaci.

On je bežao od nas, povijen od bola, i jedan od dečaka umalo ga je uhvatio, ali on se istrgao. *Brz je kao mungos*, neko je rekao, a zapravo je bio još brži. Nasmejali smo se i vratili našim bejzbol utakmicama, i zaboravili na njega sve dok nije ponovo došao u grad, a onda smo napustili sve što smo radili i krenuli za njim. *Pokaži nam lice*, vikali smo. *Samo jednom da ga vidimo*.

5

Bio je za stopu viši od nas dvojice. Izgledao je kao da su ga toville obogaćenim žitom koje seljaci Okoe daju stoci, novim proizvodom zbog kojeg je moj teča noći i noći proveo mrmljajući od zavisti: *Proxyl stočna hrana 9, Proxyl stočna hrana 9*. Izraelove sandale bile su od štavljene kože, odeća – severnoamerička. Osvrnuo sam se na Rafu, ali moj brat se nije dao omesti.

Slušaj, rekao je Rafa. *Moj brat se ne oseća baš najbolje. Možeš li da nam pokažeš gde je prodavnica? Hoću da mu kupim nešto da popije*.

Ima česma uz put, Izrael je rekao. Glas mu je zvučao čudno, zagušen pljuvačkom. Njegova maska je bila ručno sašivena od tankog plavog pamučnog platna i nije zaklanjala ožiljak oko njegovog oka, crveni voskasti polumesec, kao ni pljuvačku što mu se slivala niz vrat.

Mi nismo odavde. Ne možemo da pijemo ovu vodu.

Izrael je namotao silk. Zmaj se zaokrenuo, ali ga je on ispravio jednim trzajem.

Nisi loš, rekao sam.

Ne možemo da pijemo ovu vodu. To bi nas ubilo. A njemu je već loše.

Osmehnuo sam se i pokušao da se ponašam kao da mi je muka, što i nije bilo teško. Bio sam prekriven prašinom i video sam kako nas Izrael zagleda.

Ova voda ovde verovatno je bolja od one u planinama, rekao je.

Pomozi nam, rekao je Rafa snizivši ton.

Izrael je pokazao niz stazu. *Samo idite onuda, naći ćete*.

Siguran si?

Živim ovdje od rođenja.

Čulo se kako plastični zmaj leprša na vetru; silk se brzo odmotavao. Ozlovoljen, Rafa je krenuo svojim putem. Dok smo nas dvojica napravili krug oko, Izrael je sasvim namotao silk i zmaj mu je bio u ruci – zmaj nije bio domaće, ručne izrade. Bio je iz inostranstva.

Nismo mogli da nađemo, Rafa je rekao.

Toliko ste glupi?

Odakle ti?, pitao sam ga.

Nueva Jork, rekao je. Od oca.

Zezaš me! I naš otac je tamo!, uzviknuo sam.

Pogledao sam u Rafu, koji se, istog trenutka, namrštio. Nama je otac slao samo pisma i po košulju i farmerice za Božić.

Zašto uopšte nosiš tu masku?, pitao je Rafa.

Bolestan sam, rekao je Izrael.

Mora da je baš vruće pod njom.

Meni nije.

Zar je uopšte ne skidaš?

Ne, dok mi ne bude bolje. Uskoro ću na operaciju.

Bolje razmisli još malo o tome, rekao je Rafa. Ti doktori će ti doći glave brže nego guardia.

Ovo su američki doktori.

Rafa se smeškao. Lažeš.

Video sam ih prošlog proleća. Tražili su da dođem dogodne.

Lažu te. Sigurno su se sažalili na tebe.

Hoćeš li da vam pokažem gde je prodavnica ili ne?

Naravno.

Za mnom, rekao je, brišući pljuvačku sa vrata. Kad smo stigli do prodavnice, ostao je napolju, dok mi je Rafa kupio kolu. Vlasnik je igrao domine sa isporučiocem piva i nije se gnjavio da digne pogled, mada je podigao ruku da pozdravi Izraela. Imao je onaj ravno-dušan pogled kao i svaki vlasnik prodavnice kojeg sam sreo. U povratku, pružio sam Rafi flašu da je popije do kraja i sustigao sam Izraela, koji je išao ispred nas. *Da li se još uvek rveš?*, pitao sam.

Okrenuo se prema meni i nešto se zatalasalo pod maskom. Otkud znaš za to?

Čuo sam, rekao sam. Ima li rvanja u Americi?

Nadam se.

Da li si ti rvač?

Ja sam veliki rvač. Umalo da imam meč u glavnom gradu.

Moj brat se nasmejao između dva potezanja iz flaše.

Hoćeš da se probamo, pendejo?

Ne bih sad.

Tako sam i mislio.

Potapšao sam Izraela po ruci. Avioni nisu ništa bacali ove godine.

Još uvek je rano. Prva nedelja u avgustu je dan kad kreću.

Otkud znaš?

Ja sam odavde, rekao je. Maska se trgla. Shvatio sam da se osmehuje. Onda je moj brat zamahnuo rukom i razbio mu flašu o glavu. Staklo se rasprslo, debelo dance je poletelo vrteći se kao pomahnitalo sočivo, i ja sam uzviknuo: *Bog te jebo!* Izrael je posrnuo i udario u direk uz ivicu puta. Srča mu je poderala masku. Okrenuo se prema meni, zatim pao na stomak. Rafa ga je šutnuo u bok. Izgledalo je kao da Izrael to nije ni primetio. Ruke je držao položene u prašini, pokušavao da se podigne. *Okreni ga na leđa*, rekao je moj brat, i uspeli smo, gurajući kao blesavi. Rafa mu je skinuo masku i bacio je da se otkotrlja u travu.

Na mestu levog uva nalazila se samo kvržica. Debelo, kapilarima iscrtano parče jezika videlo se kroz rupu na obrazu. Nije imao usne. Ležao je zavaljene glave i pobeelih očiju. Po vratu su mu poiskakale žile. Bio je beba kada je svinja ušla u kuću, i videlo se da su to stari ožiljci, ali ja sam ipak odskočio i rekao: *Rafo, hajdemo!* Rafa je čučnuo i koristeći samo dva prsta okrenuo Izraelovu glavu da osmotri i drugu stranu.

6

Vratili smo se u prodavnicu gde se vlasnik sada svađao sa isporučiocem piva. Domine su zveckale pod njihovim rukama. Nastavili smo da hodamo i nakon jednog, možda i dva sata, ugledali smo neki autobus. Ušli smo i otišli pravo u zadnji kraj. Rafa je prekrstio ruke i posmatrao kako promiču polja i kućerci duž puta. Prašina, dim i ljudi izgledali su kao da su zamrznuti koliko smo se brzo kretali.

Izraelu će biti dobro, rekao sam.

Ne bih se kladio.

Srediće ga.

Mišić između Rafine vilične kosti i uva je zatreperio. *Neće oni s njim ništa uraditi.*

Otkud znaš?

Znam, rekao je on.

Stavio sam nogu na zadnji deo sedišta ispred, gurnuvši tako jednu staricu, koja se osvrnula da me pogleda. Nosila je kapu za bejzbol i jedno oko joj je bilo mlečno belo. Autobus je išao prema Okoi, ne prema kući.

Rafa je dao znak vozaču da stane. *Spremi se da trčiš*, šapnuo je.

Rekao sam: *Dobro.*

(Sa engleskog prevela **Tatjana Janković**)